

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА АКЦИОНИ ПЛАН И ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ (2010-2015)

Основни задаци и циљеви Медицинског факултета Универзитета у Нишу су:

- ефикасно преношење стручних и научних знања и вештина студентима на свим студијским програмима и допринос порасту броја високообразованих стручњака из области медицинских наука са циљем одржања и унапређења здравља становништва
- остваривање свеобухватнијег прожимање образовне, истраживачке и здравствене делатности, кроз активније дидактичке приступе у наставном процесу који промовишу креативност, критички приступ и синтезу стечених знања и вештина.
- стварање окружења у коме ће студенти, наставници и сарадници моћи да остваре своја професионална интересовања и да унапреде своје знање, при чему ће сваки рад на обезбеђењу квалитета рада Факултета бити препознат, признат и вреднован.
- развој науке и обезбеђивање научног подмлатка међу студентима и сарадницима Факултета,
- развој информационе инфраструктуре као подстrek изврсности у учењу, образовању и истраживању и ефикасности у управљању и руковођењу
- едукација доктора медицине, доктора стоматологије, магистара фармације и других здравствених радника као и запослених у здравственим установама континуирано кроз читав живот.

Обављање задатака и постизање наведених циљева засновано је на поштовању принципа високог образовања у обављању делатности Факултета у складу са Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма. Факултет своје активности у сталном унапређењу квалитета и ефикасности студирања и усклађивање са европским системом високог образовања остварује кроз поштовање и имплементацију директива и препорука Европске уније, препорука добијених у поступку међународне екстерне евалуације, уз учешће студената у управљању и одлучивању у органима Факултета.

Академско окружење

Факултет је одговоран према свом окружењу, у смислу разумевања интереса друштва у коме делује и учешћа у његовом укупном развоју.

Ипак, Медицински факултет Универзитета у Нишу (МФУН) се сусреће и са значајним ограничењима и опасностима:

- оскудни јавни ресурси у Србији главни су проблем, посебно за високо образовање, које није међу главним приоритетима власти;
- огроман пораст трошкова здравствених услуга у системима здравствене заштите претња је свим системима здравства у развијеним земљама; то се посебно односи на финансирање болница, што је очигледно тешкоћа и за клинике наставне базе МФУН;
- у окружењу које се брзо мења, постоји оштра конкуренција за оскудна средства која се добијају од владе;
- успостављање и одржавање дељених, трансферабилних база података о појединачним пациентима је неопходна припрема за добра клиничка истраживања; непостојање таквих база свакако штети бављењу науком клиничара и наставника МФУН;

- брз пораст трошкова истраживања води ка неопходности да се новац тражи у иностранству: веће учешће у европским истраживачким програмима могао би бити начин да се такве тешкоће елиминишу;
- потреба сарадње са иностраним телима и институцијама, као и потреба за интердисциплинарним студијама и истраживањем је приоритетан задатак у даљем развоју стратегије научноистраживачког рада;
- неупосленост студената који су студије завршили на МФУН још један је негативан елемент који би се могао решити смањењем броја студената који уписују студије, али уз обавезу очувања броја наставника и сарадника.

Рад Медицинског факултета Универзитета у Нишу ће се у току 2010/2015 академске године одвијати у сложеном окружењу, како друштвено-економском тако и академском, и биће усмерен на унапређењу и ширењу свих видова делатности Факултета што захтева значајне људске и материјалне ресурсе.

Изостајање институционалне значајније материјалне подршке државе за реформе чини да се Факултет ослања готово искључиво на своје ресурсе у овом сегменту рада, што умањује расположива средства за одржавање, развој, па и побољшање материјалног стања запослених на Факултету.

Чини се да промене у систему Здравства не прате реформу наставних курикулума, обзиром да није завршен оквир квалификација, те за многа занимања и исходе студијских програма није уведен одговарајући стручни назив.

Република Србија је приступила *Болоњској декларацији* 2003. године, а имплементација захтева *Болоњског процеса* је нормирана *Законом о високом образовању*, који је донесен 2005. године. Иако се један од кључних принципа *Болоњског процеса*, двостепени систем у дипломским студијама, за сада не примењује у пољу медицинске науке у Србији (а ни у највећем броју земаља у Европи), остали елементи *Болоњског процеса* морају да буду уgraђени и у студијске програме.

Акциони план и програмске активности

Основни правци рада и развоја Медицинског факултета у наредном петогодишњем периоду дефинисани су у неколико области:

I Заокруживање реформе наставе на дипломским интегрисаним студијама медицине, стоматологије и фармације као и струковним студијским програмима

Факултет је свестан чињенице да је образовање - централна функција МФУН. Даље прилагођавање наставе новим приступима и захтевима на свим нивоима је у врху приоритета овог деканског тима, а посебно даљи рад на:

1. увођењу система егзактног мерења, не процене, оптерећења студената и наставника за сваки ЕСПБ бод, како би се смањила стопа неуспешности на испитима и смањио број часова теоријске наставе, а повећао удео других облика наставе као што је *проблем басед леарнинг* (ПБЛ).
2. припреми каталога студијских програма према међународним стандардима и конкурисању за европски сертификат у домену примене ЕСПБ система (ЕЦТС Лабел)
3. примени савремене методологије наставе (оријентација ка учењу као примарном циљу, рад у малим групама, тимски рад, већи удео практичних знања, усвајање општих компетенција и вештина);

4. новом приступу студијским програмима, уз евалуацију постављених циљева, исхода учења и компетенција у складу са очекиваним захтевима националног квалификационог оквира и европским стандардима;
5. успостављању система „тренинга тренера“, како би се помогло студентима да сами савладају главни део теоретског и практичног градива и оспособе се за каснију праксу и континуирано образовање током целог живота;
6. обогаћивању библиотеке и силабуса савременим издањима која су боље прилагођена вештинама и исходима учења за сваки од предмета;
7. разради стандарда и обезбеђење услова за извођење наставе на даљину као помоћне методе учења;
8. смањивању присутног јаза између исхода учења практичних приступа и наставе и „вођења“ студената на клиникама;
9. провери знања студената пре наставе уз директан контакт наставник/студент и провери знања након лекција, семинара или практичне едукације, укључујући податке о ова два типа оцењивања у „континуирано оцењивање постигнућа студента“;
10. редефинисању исхода учења као основног стандарда у постизању склада између предуслове, вештина и циљева предмета, садржаја и облика наставе, доступне литературе и формулисању питања у поступку оцењивања;
11. анализи резултата примене методологије континуалног праћења рада и оцењивања студената;
12. припреми за увођење ширег спектра изборних предмета на нивоу целог Универзитета и могућност избора ових предмета на другим Факултетима Универзитета у Нишу и шире;
13. промовисању културе мобилности, и међу студентима и међу наставницима, унутар земље и ван ње;
14. припреми студијских програма на енглеском језику као основе за пуно учешће у мобилности студената;
15. подршици увођењу летњих школа и семинара као образовних активности ван стандардне наставе;
16. проширењу постојећих и увођење нових програма учења током читавог живота;
17. успостављање блиских веза са Континуираном медицинском едукацијом како би се изучавале потребе тржишта.

II Подршка унапређењу научно-истраживачке делатности на Факултету и развоју и унапређењу здравствене делатности Факултета, кроз стварање референтних лабораторија и проширивању обима и квалитета услуга новим, врхунским технологијама

Развој научноистраживачког рада на Факултету је концепт чија су вредност и значај потврђени у досадашњем развоју Факултета. Факултет сопствену политику у области научно-истраживачког рада поставља на прво место у свом стратешком плану, а посебно у сегменту апликација за међународне пројекте.

Приоритет Факултета је боље опремање лабораторија и улагање у истраживачки кадар, кроз максимално коришћење расположивих средстава националних фондова, европских и међународних пројеката и фондација.

На нивоу МФУН, планира се поновно именовање Научноистраживачког Центра за биомедицину (променом стаута који је усклађен са Законом о високом образовању донетим 2005. год уводи се организациона јединица за научноистраживачки рад, која укључује претходно основан Центар за електронску микроскопију 1991.год. и Институт за биомедицинска истраживања). Сада, су се стекли сви услови да се ова организациона јединица, која је и просторно издвојена и адаптирана и у чију се опрему интензивно улагало од 2002. год. преименује у Центар за биомедицинска истраживања у оквиру МФУН без својства правног лица. Као подршка раду Центра на прикупљању информација и административном делу послова планира се отварање Канцеларије за интернационалну сарадњу у истраживању. Стална канцеларија, треба да је континуално информисана у Београду и Бриселу о националним и интернационалним истраживачким пројектима и јавном финансирању у области биомедицине. Канцеларија треба да је за све наставнике-истраживаче Факултета „посредник“ у контакту са националним и интернационалним канцеларијама које се баве државним истраживачким пројектима; треба да помогне истраживачима у погледу администрације пројекта и поштовања рокова пријаве истих. Добро информисање, сарадња са органима Републике Србије, са земљама из непосредног окружења и земљама Европске уније, пружање помоћи и подршке при налажењу одговарајућег партнера при конкурисању за пројекте су претпоставке успешног наступа.

Избор приоритетних праваца развоја науке за које се определио МФУН је у складу са националним и европским правцима и приоритетима, окупљање ширих тимова способних да одговоре захтевима у међународној конкуренцији су претпоставке још бољих резултата.

Планира се да наставницима МФУН, посебно млађима, треба да помогну искуснији истраживачи у предлагању пројекта како би добили националну или интернационалну финансијску подршку. Коришћење фондова интеррегионалних програма и програма суседске прекограницичне сарадње је, такође, важан аспект не само обезбеђења нових средстава, већ и нових сазнања и искустава у ширем научном простору као основе убрзаног развоја.

Посебан изазов следећег периода је повезивање образовне и научне делатности Факултета кроз постојеће и нове програме докторских студија, а посебно кроз национално и међународно повезивање и припрему заједничких докторских студијских програма који би се реализовали у овом научноистраживачком центру. Квалитетне докторске студије засноване на истраживању су претпоставка за стално обнављање научног кадра Факултета. Значајан основ за повећање квалитета научног рада је и јавност података о научној продукцији и цитираности наставника и сарадника, као и објављивању података о урађеним дисертацијама, на чemu ће управа Факултета и даље настојати.

У оквиру приоритета у програмским активностима научно-истраживачке делатности планирају се следеће активности:

1. промовисање снажне подршке младим истраживачима кроз стипендирање као и кроз одобрење плаћеног одсуства за период стручног /научног/ усавршавања сарадника у настави и асистената;
2. запошљавање младих сарадника истраживача са пуним радним временоном у Центру за биомедицинска истраживања, као и административно техничке подршке за реализацију истраживања. Прихватање финансирања ових радних места од стране Министарства за науку је претпоставка успешне сарадње МФУН и ресорног Министарства;
3. „ослобађања од дужности“ у настави за наставнике који се баве истраживањима и који остварује резултате;
4. стимулисање присуства страних наставника и истраживача расписивањем јавних позива;
5. отварање Канцеларије за интернационалну сарадњу у истраживању и прикупљање свих потребних информација о национално и интернационално финансираним истраживачким пројектима;

6. подношење елaborата код Министарства здравља о оправданости улагања у формирање заједничке дељене, трансферабилне базе о пациентима за клиничка истраживања.
7. подизање критеријума везаних за научно-истраживачки рад у изборима у звања на МФУН;
8. промовисање дијагностичке здравствене делатности Центра за биомедицинска истраживања у коме ће бити пружане тзв. ванстандардне услуге из различитих области медицине, стоматологије и фармације, из домена рада и могућности Центра, а за сва физичка и правна лица и на основу формираног ценовника ових услуга и склапања уговора са Фондом здравственог осигурања

III Међународна сарадња - трајна оријентација у остварењу високог квалитета

Међународна сарадња и даља афирмација на европском и глобалном простору високог образовања и науке дугорочно је стратешко опредељење МФУН. Добра координација и стална иницијатива проширили су спектар институција са којима постоји активна сарадња на целокупном, глобалном простору, а посебно у Европи. Избор стратешких партнера у појединим областима, даља конкретизација програма сарадње, заједнички наступи у европским пројектима, повећање обима размене наставног кадра и студената, припрема заједничких студијских програма само су неки од приоритета међународне сарадње. Значајан сегмент међународне сарадње су и програми усмерени на развој образовних програма и институција, посебно ТЕМПУС и WYC пројекти. Већ остварени резултати и искуства у европским пројектима мобилности студената добар су основ (припрема процедура, докумената и обезбеђење потребне логистике) за брзо укључење Факултета у велике европске програме размене студената (програм Ерасмус).

IV Даље „унапређење“ и „побољшање“ квалитета у Центру за осигурање квалитета

Центар за надзор, осигурање, унапређење и развој квалитета, формиран и активан од 2002. год., континуирано ради на осигурању и унапређењу квалитета, развијајући културу осигурања квалитета рада Факултета и отворене, искрене и конструктивне самокритике у циљу промене на боље. Своје активности Центар остварује кроз три нивоа активности:

1. надзор и иновирање студијских програма;
2. евалуацију и модернизацију процеса наставе;
3. евалуацију учења и провере знања студената;
4. осигурање и развој квалитета рада Факултета као високошколске установе.

Приоритети активности Центра у следећем петогодишњем периоду ће бити:

1. Евалуација тестирања учења и знања студената:

1. увођење нове методологије прикупљања и обраде података тестирања и оцењивања како би шефови катедри, предмета, клиника и лабораторија брзо добијали јасне повратне информације о проблемима неуспешности на испитима, одустајања од студија, трајања студија до дипломирања, у циљу смањења стопе неуспешности, смањења стопе одустајања и скраћивања времена до дипломирања
2. прикупљање, централизација и анализа свих података који указују на неуспешност у студирању, податке о одустајању од студија и времену студирања до стицања дипломе, да би се ови проблеми могли надзирати у Центру за осигурање квалитета;
3. искоришћавање горе поменутих података да би се побољшало дефинисање студијских програма и утврдио толерабилан ниво оптерећења студената;

4. централизовање и коришћење података о тестирању студената како би се добили прецизни подаци о стопи неуспешности студирања, одустајања и трајања студија до дипломирања;
5. подизање нивоа сарадње Центра са Студентским парламентом и популацијом студената у целини
6. стално пружање повратних информација Служби за студентска питања, како би упослени добијали правовремене информације које студенти траже (посебно у погледу ЕСПБ које прикупљају на крају сваког семестра) што би омогућило ефикасно добијање транскрипта оцена по европском моделу који користи ЕСПБ и олакшало мобилност студената

2. Надзор и иновирање студијских програма:

1. активности на усклађивању предуслова за наставу/учење, вештина и циљева, доступне документације, исхода учења и формулисања питања за тестирање студената за сваки од предмета;
2. контактирање локалних представника Лекарске коморе у циљу верификације поклапања исхода учења са критеријумима лекарске коморе за добијање лиценце за докторе медицине, специјалисте и експерте;
3. сарадња са Центром за континуирану едукацију ради верификовања поклапања тржишних потреба и студијских програма;
4. разматрање специфичности прописа о континуираној медицинској едукацији и синтетисање предлога различитих катедри/предмета како би се утврдили приоритети у складу са тржиштем.

3. Евалуација и модернизација наставног процеса:

1. успостављање система континуиране едукације наставника („тренинга тренера“) и запослених у погледу метода и методологије осигурања квалитета на свим нивоима катедри/предмета, лабораторија или административних служби, како би се развила култура квалитета.
2. такав континуални тренинг могао би се понудити и особљу других факултета, да би се побољшао квалитет рада Универзитета, као институције којој МФУН припада.

4. У оквиру подизања нивоа квалитета рада Факултета као високошколске установе, Центар ће посебно залагати у области развоја стратешког планирања кроз следеће активности:

1. развој стратешког планирања од базе ка врху, праћеног финансијаним планом деловања са установљеним приоритетима и јасним роковима, како би се обезбедио даљи развој МФУН;
2. акциони план развоја и осигурања квалитета би био базиран на периферној отвореној CWOT анализи (стренгтхес, weakness, оппортунистиес, тхреатнес) на нивоу сваке катедре, предмета, лабораторије, Центра, административне службе, Студентског парламента,, што би резултирало новом стратешком рефлексијом у следећих неколико месеци;
3. све стратешке елементе треба прикупити у року од неколико месеци и представити Наставно-научном већу;
4. учинити широко доступним информације органа Факултета који доносе одлуке, што се односи на све катедре/предмете, лабораторије и Студентски парламент и обезбедити да таква анализа буде представљена и прихваћена од свих запослених на Факултету;

5. креирање Акционог плана са јасно постављеним приоритетима, са циљем да се искористе позитивни елементи и коригују слабости
6. Наставно-научно веће треба да анализира постављене приоритете и модификује акциони план у складу са приоритетима;
7. у последњој фази, Декан и Савет Факултета финализују и прихватају коначни план деловања, уз прецизне рокове, који би се унео и у буџетски план. Финансијски план који би пратио агенду за деловање треба широко дистрибуирати – он би тада постао правило/пропис за сваког од запослених на МФУН;
8. Центар је обавезан да прати спровођење плана и подноси Извештај на крају сваког семестра Декану и Савету Факултета.

Број: 12-876-4

У Нишу, 16.02.2010. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Професор Мирјана Апостоловић

На основу члана 53. Закона о високом образовању РС («Службени гласник РС» 76/05) и члана 20.- 26. Статута Медицинског факултета у Нишу Савет Медицинског факултета на седници од 16.02.2010. године донео је следећу

ОДЛУКУ

УСВАЈА СЕ Стратегија развоја Медицинског факултета Универзитета у Нишу – Акциони план и програмске активности (2010-2015).

Текст Стратегије развоја је саставни део одлуке.

Одлуку доставити: Служби за правне и опште послове и архиви факултета.

Број: 12-876-4
У Нишу, 16.02.2010. године

